

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 28 marca 2024 r.

DIH-3.707.154.2023.AB

DECYZJA DIH.3.42.2024

„informacje prawnie chronione oznaczono [xxx]”

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775, ze zm.) w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), art. 1 ust. 3 oraz art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji PO.310.C.221.2023.DL Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej z 23 listopada 2023 r. (sygn. DR.8361.88.2023), na mocy której na przedsiębiorcę WTÓRPOL Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Skarżysku-Kamiennej, zwanego dalej: „stroną”, „spółką” lub „przedsiębiorcą” nałożono karę pieniężną w wysokości 1 500 zł (słownie: tysiąc pięćset złotych), z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168), **Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

Uzasadnienie

W dniach 26 maja - 6 czerwca 2023 r. inspektorzy reprezentujący Mazowieckiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej, zwanego dalej: „Mazowieckim WIIH” lub „organem pierwszej instancji” przeprowadzili czynności kontrolne w placówce należącej do przedsiębiorcy.

Upřednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236), zwanej dalej: „Prawem przedsiębiorców”, skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli, ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli, jako m.in. „Kontrola prawidłowości uwidaczniania cen. Kontrola rzetelności uwidaczniania cen”. Przedmiotowe zawiadomienie doręczono stronie 27 kwietnia 2023 r. Kontrolę rozpoczęto w dniu 26 maja 2023 r. w obecności sprzedawcy, która była również osobą upoważnioną do reprezentowania przedsiębiorcy.

W toku kontroli sprawdzano m.in. przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168) (zwanej dalej: „ustawą „ustawą o cenach”) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 19 grudnia 2022 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2022 r., poz. 2776), zwanego dalej: „rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen”. Pod kątem przestrzegania przepisów dotyczących prawidłowości uwidaczniania cen sprawdzono łącznie 250 losowo wybranych wyrobów oferowanych do sprzedaży (odzież damska, męska, dziecięca, firanki, zabawki i gry i bajki dla dzieci), kwestionując 11 partii z uwagi na brak uwidocznienia cen (odzież oraz gry i bajki dla dzieci).

Powyższe narusza przepisy art. 4 ust. 1 ustawy o cenach oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen.

Osoba upoważniona do reprezentowania przedsiębiorcy, w toku kontroli przy zakwestionowanych wyrobach umieściła wywieszki z cenami, w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen oraz oświadczyła ustnie do protokołu kontroli, że każdy towar zawiera cenę, lecz klienci oglądając towar zrywają zawieszki.

Ustalenia te udokumentowano w protokole kontroli z 6 czerwca 2023 r. (nr akt kontroli: DR.8361.88.2023). Osoba upoważniona nie wniosła uwag bezpośrednio do protokołu kontroli. Kontrolowany również nie wniósł uwag na piśmie do protokołu kontroli w terminie 7 dni od dnia przedstawienia protokołu do podpisu.

26 października 2023 r. Mazowiecki WIIH, na podstawie art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r. poz. 775, ze zm.), zwanej dalej: „kpa”, zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia kary pieniężnej określonej w art. 6 ust. 1 ustawy o cenach. Jednocześnie poinformowano stronę, że na podstawie art. 10 kpa, stronie przysługuje prawo wypowiedzenia się co do zebranych materiałów i dowodów oraz zapoznania się z aktami sprawy. Ponadto wezwano przedsiębiorcę do przedłożenia informacji o wysokości osiąganych obrotów oraz przychodu za rok ubiegły oraz o uzyskanych przez przedsiębiorcę korzyściach majątkowych lub stratach w związku z naruszeniem obowiązków wskazanych w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach.

Przedsiębiorca pismem z 7 listopada 2023 r. zatytułowanym „Odpowiedź na zawiadomienie wniosek o umorzenie postępowania” na podstawie art. 105 § 1 kpa wniósł o umorzenie postępowania ze względu na jego bezprzedmiotowość, gdyż toczy się ono zdaniem strony w stosunku do niewłaściwego podmiotu. Przedsiębiorca wskazał, że zleca samodzielnym przedsiębiorcom prowadzenie poszczególnych placówek handlowych na podstawie umów agencyjnych, a zatem kontrola powinna dotyczyć przedsiębiorstwa prowadzonego przez agenta. W niniejszym przypadku również została podpisana umowa agencyjna, na podstawie której, agent zobowiązał się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, do stałego zawierania, w imieniu dającego zlecenie, umów sprzedaży towarów dostarczanych przez dającego zlecenie. Spółka stwierdziła również, że nie ma żadnej możliwości wpływania na to, aby agent przestrzegał obowiązujących przepisów prawa.

Przedsiębiorca w powyższym piśmie wskazał również, że spółka dostarcza agentowi metkowany towar w zbiorczych opakowaniach, a za rozładunek i rozwieszenie towaru w placówce handlowej odpowiedzialność ponosi agent. Jednocześnie strona wskazała, że z informacji przekazywanych przez agentów wynika, że metki są bardzo często obrywane przez klientów sklepów, dlatego też prowadzący poszczególne punkty sprzedaży detalicznej dysponują cennikami i wyceniają towary zawsze zgodnie z obowiązującymi cennikami na podstawie kodów.

Jednocześnie powyższym pismem przedsiębiorca przekazał sprawozdanie finansowe za rok 2022, umowę agencyjną, jak również poinformował, że spółka nie osiągnęła żadnych korzyści majątkowych lub strat w związku z naruszeniem ww. obowiązków.

23 listopada 2023 r. Mazowiecki WIIH na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o cenach oraz 104 § 1 kpa wydał decyzję nr PO.310.C.221.2023.DL (sygn. DR.8361.88.2023) na mocy której,

na przedsiębiorcę nałożono karę pieniężną w wysokości 1 500 zł (słownie: tysiąc pięćset złotych) z tytułu niewykonania obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, co wyraziło się nieuwidocznieniem w miejscu sprzedaży detalicznej cen dla 11 asortymentów artykułów przemysłowych.

21 grudnia 2023 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „Prezesem UOKiK” albo „organem drugiej instancji”) otrzymał za pośrednictwem Mazowieckiego WIIH odwołanie od ww. decyzji. W odwołaniu strona zarzuciła zaskarżonej decyzji naruszenie przepisów:

- 1) art. 6 ust. 1 w zw. z art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy o informowaniu o cenach towarów i usług w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców w zw. z art. 758 § 1 w zw. z art. 759 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2023 r. poz. 1610, ze zm.) - dalej: KC, poprzez błędne utożsamienie odwołującego się z przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w miejscu sprzedaży detalicznej objętej kontrolą, a w konsekwencji nieważność decyzji administracyjnej, o której mowa w art. 156 § 1 pkt 4 kpa poprzez jej skierowanie do osoby (podmiotu) niebędącego stroną w sprawie.

Niezależnie od powyższego strona zarzuciła również naruszenie:

- 2) art. 7, 77 kpa poprzez brak wyczerpującego rozpatrzenia materiału dowodowego, co objawia się brakiem jakiegokolwiek odniesienia do przedłożonych przez odwołującego się dowodów w postaci wyciągu z rejestru przedsiębiorców CEIDG dot. agentki, wskazujących na fakt, iż jest ona samodzielnym przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w skontrolowanym miejscu sprzedaży detalicznej i to ona ponosi odpowiedzialność za ewentualne naruszenia ustawy o cenach stwierdzone w tym punkcie;
- 3) art. 80 kpa poprzez brak oceny dowodów zgromadzonych w toku postępowania oraz wyjaśnień strony z punktu widzenia logiki, zasad doświadczenia życiowego i wiedzy, co objawia się bezrefleksyjnym przyjęciem, iż w punkcie sprzedaży, w którym sprzedawane jest tysiące sztuk odzieży i artykułów przemysłowych dziennie, w której asortyment ten dociera do punktu sprzedaży detalicznej już ometkowany, brak uwidocznienia cen na 11 sztukach asortymentu, jest następstwem okoliczności, za które odpowiedzialność ponosi strona, a nie agent prowadzący rzeczony punkt, lub jest to następstwem działalności klientów.

Mając powyższe na uwadze, strona wniosła o uwzględnienie niniejszego odwołania i uchylenie zaskarżonej decyzji w trybie art. 132 § 1 kpa, bez przekazywania odwołania do organu drugiej instancji.

W przypadku przekazania sprawy do organu drugiej instancji, wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie postępowania organu pierwszej instancji w całości.

Pismem z 4 stycznia br. Prezes UOKiK poinformował stronę o przysługującym jej prawie do zapoznania się z aktami sprawy i prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził.

Istotą postępowania odwoławczego jest ponowne rozpoznanie i rozstrzygnięcie tożsamej przedmiotowo i podmiotowo sprawy administracyjnej w granicach wyznaczonych rozstrzygnięciem decyzji organu pierwszej instancji. W toku postępowania organ odwoławczy dokonuje oceny, czy odwołanie strony jest uzasadnione oraz sprawdza, czy wydana decyzja była prawidłowa.

Zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 312), dalej jako „ustawa o Inspekcji Handlowej”, Prezes UOKiK jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 kpa w związku z art. 1 ust. 3 ww. ustawy, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o cenach, w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

W myśl § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy.

Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności:

- 1) na wywieszce;
- 2) w cenniku;
- 3) w katalogu;
- 4) na obwolucie;
- 5) w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu,

o czym stanowi § 3 ust. 2 ww. rozporządzenia.

Zgodnie z § 8 ww. rozporządzenia w cenniku uwidacznia się ceny towarów przeznaczonych do sprzedaży detalicznej umieszczonych w miejscu niedostępnym lub niewidocznym dla konsumentów. Cenniki wywiesza się, wyklada lub udostępnia w inny sposób w miejscu sprzedaży detalicznej towarów.

Niezrealizowanie obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5 ustawy o cenach powoduje - zgodnie art. 6 ust. 1 ww. ustawy - nałożenie kary pieniężnej w wysokości do 20 000 zł. Przepis ten w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej nałożyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie prawa miało charakter jednostkowy i stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości zostały skorygowane. Dowiedzenie, że podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest karą administracyjną. Jednocześnie w myśl art. 6 ust. 3 tej ustawy, przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej uwzględnia się:

- 1) stopień naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, w tym charakter, wagę, skalę i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- 2) dotychczasową działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków, o których mowa w art. 4 ust. 1-5, przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- 3) wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;

- 4) sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych, jeżeli informacje o takich sankcjach są dostępne w ramach mechanizmu ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2394 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie współpracy między organami krajowymi odpowiedzialnymi za egzekwowanie przepisów prawa w zakresie ochrony konsumentów i uchylającym rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 (Dz. Urz. UE L z 2017 r. Nr 345, str. 1, ze zm.).

Przedsiębiorca, odwołując się od ww. decyzji Mazowieckiego WIIH zarzucił jej m.in. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 7 i art. 77 § 1 i art. 80 kpa polegające na niewyczerpującym zebraniu i nierozpatrzeniu całego materiału dowodowego w sprawie, jak również brak oceny dowodów zgromadzonych w toku postępowania, w tym wyjaśnień złożonych przez stronę.

Zarzucając naruszenie art. 7, 77 kpa przedsiębiorca wskazał, że „organ w uzasadnieniu decyzji wybiórczo, pod z góry założoną przez siebie tezę przeanalizował treść umowy agencyjnej łączącej odwołującego się z agentką, a w żaden sposób nie odniósł się do przedłożonych wydruków z systemu CEIDG”. Strona wskazuje, że agentka zobowiązała się w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, do stałego zawierania, w imieniu dającego zlecenie, umów sprzedaży towarów dostarczanych przez dającego zlecenie i prowadzi własną działalność gospodarczą wpisaną do CEIDG, której jak wskazuje strona, podstawowym przedmiotem działalności jest 47.99.Z Pozostała sprzedaż detaliczna prowadzona poza siecią sklepową, straganami i targowiskami. Zdaniem strony „Wynika z tego bezsprzecznie, że agent prowadzi punkt sprzedaży detalicznej w ramach własnego przedsiębiorstwa”. Odwołujący wskazał również, że „dostarcza agentowi metkowany towar w zbiorczych opakowaniach. Za rozładunek i rozwieszenie towaru w placówce handlowej odpowiedzialność ponosi agent. Odwołujący się nie ma zatem żadnej możliwości wpływu na prawidłową realizację ustawowego obowiązku uwidaczniania cen w ramach prowadzonego przez agenta przedsiębiorstwa. Zgodnie z zawartą umową każda ze stron ponosi ryzyko gospodarcze, związane z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą we własnym zakresie.” Jednocześnie przedsiębiorca tłumaczy, że „metki są bardzo często odrywane przez klientów sklepów (...).W związku z takimi sytuacjami agenci, prowadzący poszczególne punkty sprzedaży detalicznej dysponują cennikami i wyceniają towary zawsze zgodnie z obowiązującymi cennikami na podstawie kodów. Spółka niestety nie może w żaden sposób wpłynąć na klientów, aby zapobiec odrywaniu metek. Agenci są zobowiązani, aby podejmować najwyższe starania w zakresie zapobieżenia takim zachowaniom klientów.”

Strona w odwołaniu zarzuca, że organ, mimo złożonych wyjaśnień przez odwołującego się, uznał go za przedsiębiorcę prowadzącego w miejscu kontroli punkt sprzedaży detalicznej, w sytuacji, w której rzeczywistym przedsiębiorcą odpowiadającym za prowadzenie sprzedaży detalicznej w tym punkcie jest agentka, którą z odwołującym łączy umowa agencyjna z dnia 8 grudnia 2022 r. i której zakres obowiązków określony został stosownie do treści łączącej strony umowy: „agent zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa (...)”, „agent będzie zawierał w imieniu dającego zlecenie umowy sprzedaży towarów dostarczanych przez dającego zlecenie w miejscu i w czasie wskazanym przez dającego zlecenie, w punkcie sprzedaży detalicznej wskazanym w § 1 ust. 3”, „każda ze stron ponosi ryzyko gospodarcze, związane z **prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą we własnym zakresie**” (podkreślenie strony).

W ocenie przedsiębiorcy organ wydający decyzję w sposób wadliwy uznaje go za przedsiębiorcę w rozumieniu z art. 3 ust 1 pkt 3 ustawy o cenach w związku z art. 4 ust. 1 Prawa przedsiębiorców w sytuacji, w której jest on dającym zlecenie opisanym w art 758 § 1 w zw. z art. 759 KC. Ponadto strona wskazuje, że „stosunek prawny wynikający z umowy agencyjnej charakteryzuje odpowiedzialność agenta za dokonywane przez siebie czynności w ramach umowy łączącej go z dającym zlecenie (w tym przypadku stroną). Przykładowo, w przypadku zatrudniania przez agenta pracowników w zakładzie objętym umową agencyjną, to zgodnie z ugruntowanym poglądem doktryny i orzecznictwa to agent: jest stroną umowy o pracę i jego obciążają skutki prawne wynikające z zawartej umowy (wyrok SN z 24.01.1979 r., I PR 91/78, OSNPG 1980/4, poz. 21)”.

Strona odniosła się również do tego, że „ustawa o cenach nie posługuje się terminem „sprzedawcy” lecz „przedsiębiorcy” prowadzącego punkt sprzedaży detalicznej. To również wskazuje na odpowiedzialność podmiotu prowadzącego rzeczony punkt niezależnie od podstawy prawnej, a nie podmiotu wskazanego, jako strona umowy sprzedaży”.

Prezes UOKiK w pierwszej kolejności wskazuje, że kontrola została przeprowadzona w placówce należącej do przedsiębiorcy będącego stroną niniejszego postępowania. Osoba upoważniona do reprezentowania strony, będąca również sprzedawcą w kontrolowanej placówce, przedstawiła upoważnienie z 26 maja 2023 r. do reprezentowania spółki przed Mazowieckim WIIH. Załączniki do protokołu kontroli DR.8361.88.2023 stanowiły: zał. Nr 1 Rozliczenie zakupu kontrolnego dokonanego u strony postępowania, zał. Nr 2. Wykaz towarów zakwestionowanych pod względem prawidłowości uwidaczniania cen w miejscu sprzedaży detalicznej, z bezpośrednim odniesieniem się do spółki strony oraz zał. Nr 3 oświadczenie osoby upoważnionej złożone w imieniu spółki. Należy wskazać, że na żadnym etapie kontroli, jak również w terminie 7 dni od przedstawienia protokołu do podpisu (o uprawnieniu tym został poinformowany na karcie nr 3 protokołu kontroli) przedsiębiorca nie podważał i nie zgłaszał zastrzeżeń do prowadzonej kontroli, nie zgłosił uwag i nie kwestionował zapisów protokołu czy ww. załączników, w których wprost jest odniesienie do strony, jako przedsiębiorcy prowadzącego kontrolowaną placówkę.

Strona zarówno w piśmie z 7 listopada 2023 r. będącego odpowiedzią na zawiadomienie o wszczęciu postępowania administracyjnego, jak również w złożonym odwołaniu od decyzji twierdzi, że postępowanie jest bezprzedmiotowe, gdyż toczy się w stosunku do niewłaściwego podmiotu. Do powyższego pisma strona załączyła umowę agencyjną, która w § 2 wskazuje, że dający zlecenie zleca, a agent zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, do stałego zawierania, w imieniu dającego zlecenie, umów sprzedaży towarów dostarczanych przez dającego zlecenie. Organ drugiej instancji wskazuje, że umowa agencyjna definiuje w § 1 punkt sprzedaży detalicznej, jako lokal położony w Radomiu (...), znajdujący się we władaniu dającego zlecenie, a który to lokal wraz z wyposażeniem dający zlecenie udostępnia agentowi w celu realizacji przedmiotu umowy, którym m.in. jest zgodnie z pkt. 1c) zapewnienie obsługi w godzinach jego otwarcia.

Jednocześnie po analizie tej umowy, Prezes UOKiK stwierdza, że dający zlecenie w sposób dość szczegółowy określił zasady współpracy, w tym obowiązki jakie będą ciążyły na agencie. Sposób ustalania ceny jest wprost wskazany w umowie, jednak w żadnym miejscu nie odnosi się do uwidaczniania cen, a mianowicie:

„8a. Ceny towaru tekstylnego ulegają zmianie w zależności od dnia, w którym towar tekstylny jest oferowany do sprzedaży po zatowarowaniu punktu sprzedaży detalicznej. Agent i współpracownicy zobowiązują się do każdorazowego ustalania ceny towaru tekstylnego przed jego sprzedażą. Ustalenie ceny towaru tekstylnego następuje poprzez zeskanowanie kodu paskowego, w który wyposażony jest towar tekstylny oferowany do sprzedaży. W przypadku braku kodu paskowego cena ustalana jest każdorazowo za pomocą ośmiocyfrowych numerów identyfikacyjnych przypisanych dla poszczególnych rodzajów towarów tekstylnych figurującym w zestawieniu, które otrzymał agent.

8b. Ustalenie ceny towaru chemicznego następuje poprzez zeskanowanie kodu paskowego, w który wyposażony jest towar chemiczny oferowany do sprzedaży. W przypadku braku kodu paskowego cena ustalana jest każdorazowo za pomocą numerów identyfikacyjnych przypisanych dla poszczególnych rodzajów towarów figurującym w zestawieniu, które otrzymał agent.”

Paragraf 3 zawierający zasady współpracy, w sposób niekiedy bardzo szczegółowy „krok po kroku” opisuje poszczególne czynności, jakie powinien wykonać agent lub jego współpracownicy, jednak również w żadnym miejscu nie wskazuje na obowiązek uwidaczniania cen. Umowa ta zawiera również karę, jaka będzie nałożona na agenta za naruszenie (niewłaściwe lub nienależyte) wykonanie zobowiązań zawartych w umowie (w tym miejscu także brak jest odniesienia do uwidaczniania cen przez agenta).

Istotnym elementem, na który Prezes UOKiK zwraca uwagę jest to, że towar nie jest własnością agenta lecz kontrolowanej spółki, agent nie ma wpływu na kształtowanie polityki cenowej, a jego rola polega na ustaleniu ceny z góry narzuconej przez dającego zlecenie, również kasa fiskalna wykorzystywana w sprzedaży w kontrolowanej placówce jest zarejestrowana na spółkę, na co także wskazują zapisy umowy agencyjnej w § 3 „Zasady współpracy” pkt 2 ppkt 2, tj.: „2. Dający zlecenie zapewnia agentowi: (...) 2.kasę fiskalną zarejestrowaną na dającego zlecenie”.

Agent pełną swobodę ma jedynie w zatrudnianiu współpracowników, ponosi za nich pełną odpowiedzialność oraz po jego stronie spoczywają wszelkie niezbędne formalności związane z zatrudnieniem współpracowników oraz rozliczenie z nimi wykonanych prac.

Mając na uwadze powyższe Prezes UOKiK stwierdza iż, zarzut strony o bezprzedmiotowości postępowania, gdyż toczy się w stosunku do podmiotu niebędącego stroną w sprawie, uznaje za nietrafiony i w pełni zgadza się ze stanowiskiem Mazowieckiego WIIH przedstawionym w skarżonej decyzji. Zdaniem organu drugiej instancji Mazowiecki WIIH prawidłowo wskazał, że zgodnie z przedstawioną umową agencyjną z 8 grudnia 2022 r. agent zobowiązał się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, do stałego zawierania, w imieniu dającego zlecenie, umów sprzedaży towarów dostarczanych przez dającego zlecenie (§ 2 ust. 1 ww. umowy). Zapis ten koresponduje z regulacją umowy agencyjnej z art. 758 § 1 KC. A zatem z informacji zawartych zarówno w piśmie z 7 listopada 2023 r., zapisów umowy agencyjnej, jak i złożonego odwołania od decyzji, jednoznacznie wynika, że umowy sprzedaży były zawierane w imieniu dającego zlecenie, z wykorzystaniem kasy fiskalnej zarejestrowanej na dającego zlecenie, a ich przedmiotem był dostarczony przez niego ometkowany towar w zbiorczych opakowaniach (z informacją o cenie zakodowaną w kodach kreskowych lub pod ośmiocyfrowym kodem identyfikacyjnym). Mając na uwadze powyższe, należy uznać, że sprzedawcą towarów w istocie był dający zlecenie, czyli strona

postępowania administracyjnego, a nie agent. Zakres działania agenta ograniczał się jedynie do pośrednictwa w zawieraniu umów oraz rozładowaniu i rozwieszeniu towaru w placówce handlowej. Ponadto należy zwrócić uwagę, że kasa fiskalna, ewidencjonująca sprzedaż, była zarejestrowana na dającego zlecenie, o czym bezspornie świadczy jeden z zapisów umowy agencyjnej (§3 ust. 2 pkt 2), z której wydruk (paragon) stanowił potwierdzenie dokonanej transakcji sprzedaży. Mając powyższe na uwadze, organ drugiej instancji zgadza się z Mazowieckim WIIH, że w niniejszym przypadku nie sposób podzielić oceny strony, że podmiotem zobowiązanym do przestrzegania obowiązków wynikających z ustawy o cenach był agent. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jednoznacznie bowiem wskazuje, że obowiązek uwidocznienia towarów spoczywał na dającym zlecenie, czyli na stronie postępowania. Odnotowania wymaga również fakt, że kontrola dot. działalności spółki, została przeprowadzona w obecności osoby, z którą zawarto umowę agencyjną, a która jednocześnie upoważniona została przez kontrolowanego do reprezentowania go przed organem kontroli.

Jednocześnie odnosząc się do zarzutu strony dot. naruszenia art. 7 i 77 kpa poprzez brak rozpatrzenia materiału dowodowego tj. wyciągu z rejestru przedsiębiorców CEIDG dot. działalności agentki, wskazujących na fakt, iż jest ona samodzielnym przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w skontrolowanym miejscu sprzedaży detalicznej i to ona ponosi odpowiedzialność za ewentualne naruszenia ustawy o cenach stwierdzone w tym punkcie, stwierdza, iż nie znajduje on uzasadnienia. W niniejszej sprawie nie ma znaczenia jaką działalność gospodarczą prowadzi agent, z którym przedsiębiorca podpisał umowę agencyjną, zgłosił do CEIDG, ale jaką faktycznie pełni rolę w transakcjach zawieranych w imieniu dającego zlecenie. Należy tutaj również wskazać, że rola agenta polegała na pośredniczeniu przy dokonywaniu sprzedaży, za co zgodnie z postanowieniami tej umowy, otrzymywał on wynagrodzenie od spółki.

Prezes UOKiK wskazuje na również na treść wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego (NSA) z dnia 7 lutego 2017 r.(sygn. II FSK 3144/16) w którym Sąd wskazuje, że „w stosunku zobowiązaniowym sprzedaży występują dwie strony umowy, tj. sprzedawca i kupujący, nie oznacza to jednak, że przy dokonywaniu sprzedaży nie mogą współdziałać inne jeszcze podmioty. Ich rola może być różna, mogą one, np. wykonywać czynności czysto faktyczne, jak eksponowanie towarów, czy też w zawieraniu umów sprzedaży pośredniczyć. (...). Wykonywanie określonych czynności faktycznych pozostających w związku ze sprzedażą, czy też pośredniczenie w tej sprzedaży, w sensie prawnym dokonywaniem takiej sprzedaży nie jest. (...) Organy podatkowe ustaliły, co nie jest przez spółkę kwestionowane, iż cały czas, aż do wydania towarów klientom, spółka pozostawała właścicielem tych towarów. Wbrew twierdzeniu skargi kasacyjnej, okoliczność ta była sprawą nader istotną, a wręcz przesądzającą. W myśl art. 535 KC., przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Jak więc wynika z przytoczonego przepisu, do *essentialia negotii* umowy sprzedaży należy przeniesienie własności rzeczy, a tę zdolność posiadała jedynie Spółka jako właściciel rzeczy. Tylko ona mogła w tym układzie dokonać sprzedaży.”

Prezes UOKiK wskazuje, że agent jest pośrednikiem między klientem a przedsiębiorcą i pomimo tego, że zawieramy umowę *de facto* z agentem, to drugą stroną umowy będzie

przedsiębiorca. On także powinien być adresatem roszczeń konsumenta w przypadku ewentualnego sporu sądowego.

Jednocześnie Sąd Apelacyjny w Warszawie - V Wydział Cywilny w wyroku z dnia 15 lutego 2016 r. (sygn. VI ACa 1910/14) wskazuje, że „przepisy Kodeksu cywilnego wprost wskazują, że każda ze stron umowy agencyjnej obowiązana jest zachować lojalność wobec drugiej (art. 760 KC), zaś agent obowiązany jest w szczególności podejmować, w zakresie prowadzonych spraw, czynności potrzebne do ochrony praw dającego zlecenie (art. 760¹ § 1 KC)”. Ponadto Sąd w powyższym wyroku wskazał, że „podstawowym i najważniejszym obowiązkiem agenta jest zmierzanie do ustalonego przez strony celu umowy z odpowiednią dozą staranności. Nawet bez odpowiedniego zastrzeżenia umownego ma on zatem obowiązek działania ze starannością ogólnie wymaganą w stosunkach danego rodzaju, a zatem ze starannością należytą (art. 56 KC, art. 355 § 1 KC oraz art. 472 KC). Agent działa jako przedsiębiorca, stąd też ma to być staranność podwyższona, odpowiadająca swoistym wzorcom działania profesjonalnego (art. 355 § 2 KC). Ocena zachowania agenta, naruszającego omawiany obowiązek, wymaga zatem uwzględnienia stopnia jego wymaganych kwalifikacji zawodowych oraz okoliczności dotyczących rodzaju i rozmiaru prowadzonej działalności gospodarczej. W razie bowiem dopuszczenia się przez agenta zawinionego - wystarczy wina nieumyślna - uchybienia nakazowi postępowania z należytą starannością dający zlecenie może uzyskać roszczenie odszkodowawcze. Element obowiązku działania z należytą starannością, stanowi nieodzowny element stosunku agencyjnego.”

Mając na uwadze powyższe, organ drugiej instancji stwierdza, że o ile na agenta zostały nałożone wskazane powyżej obowiązki, o których mowa w art. 760¹ KC, to nie jest to równoznaczne z przejęciem odpowiedzialności za niespełnienie obowiązków nałożonych na przedsiębiorców prowadzących punkty sprzedaży detalicznej.

A zatem mając na uwadze powyższe wyjaśnienia Prezes UOKiK stwierdza, iż nie doszło z art. 4 ust. 1 Prawa przedsiębiorców w zw. z art. 758 § 1 w zw. z art. 759 KC poprzez błędne utożsamienie odwołującego się z przedsiębiorcą prowadzącym działalność gospodarczą w miejscu sprzedaży detalicznej objętej kontrolą.

Jednocześnie mając na uwadze powyższe wyjaśnienia, wbrew twierdzeniu strony, Prezes UOKiK uznaje, że brak jest podstaw do stwierdzenia nieważności decyzji stosownie do brzmienia art. 156 § 1 pkt 4 kpa, gdyż decyzja została wydana w stosunku do odpowiedniego podmiotu.

Niezależnie od powyższego Prezes UOKiK informuje, że celem ustawy o informowaniu o cenach jest ochrona konsumenta oraz zdrowa konkurencja między przedsiębiorcami. Informacja dotycząca ceny służy właściwemu poinformowaniu nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Ponadto organ podkreśla, że konsument podejmując decyzję o zakupie produktu powinien mieć pełną informację o wysokości jego ceny, ponieważ to właśnie wysokość ceny często decyduje o podjęciu decyzji o zakupie produktu. Z uwagi na szeroką gamę produktów w poszczególnych grupach asortymentów (różne marki produktów, opakowania o różnej wielkości) uwidocznienie cen jednostkowych daje konsumentowi możliwość rzetelnego porównania cen towarów, a co za tym idzie pozwala na świadomy wybór produktu, który będzie spełniał oczekiwania. Cena jest jednym z podstawowych wyróżników produktów, poza marką oraz indywidualnymi preferencjami konsumentów, mającym wpływ na decyzje

o zakupie wyrobu. Dlatego rzetelna informacja o wysokości ceny oraz ceny jednostkowej oraz możliwość porównania cen wielu produktów ma bardzo duże znaczenie z punktu widzenia interesów konsumenta.

Dodatkowo należy podkreślić, że przepisy dotyczące uwidaczniania cen dotyczą wszystkich przedsiębiorców, którzy sprzedają swoje wyroby konsumentom. Nie ma przy tym znaczenia forma sprzedaży, tj., czy jest to sprzedaż samoobsługowa, czy też konsumenta obsługuje fachowy personel. Fakt, że towar udostępniany jest konsumentom przez przedsiębiorcę prowadzącego punkt sprzedaży detalicznej, nie zwalnia przedsiębiorcy z obowiązku uwidaczniania cen wynikającego z przepisów prawa.

Prezes UOKiK zauważa, że zgodnie z ustaleniami kontroli, udokumentowanymi w protokole kontroli DR.8361.88.2023 nieprawidłowości stwierdzono w przypadku 11 skontrolowanych produktów, tj. przedsiębiorca nie poinformował o ich cenie, tym samym nie został spełniony ustawowy wymóg uwidocznienia ceny, zaprezentowania jej w taki sposób, aby potencjalny kupujący mógł ją zobaczyć i odczytać.

Prezes UOKiK wskazuje, że podstawowym przepisem nakładającym obowiązek uwidaczniania ceny w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen jest przepis art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, natomiast sposób uwidaczniania cen został określony w wydany na podstawie art. 4 ust. 6 ww. ustawy rozporządzeniu w sprawie uwidaczniania cen. Prezes UOKiK informuje, że § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen wskazuje, że miejsce, w którym uwidacznia się cenę i cenę jednostkową ma być ogólnodostępne i dobrze widoczne dla konsumenta. Ww. przepis precyzuje jednocześnie, że ceny powinny być uwidocznione na danym towarze lub bezpośrednio przy towarze lub też w bliskości towaru, którego dotyczą.

Mając na uwadze powyższe przepisy, należy wskazać że przedsiębiorca ma obowiązek uwidocznić ceny i ceny jednostkowe produktów w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. Sposób, w jaki to uczyni, jest wyborem przedsiębiorcy i to on decyduje jaką formę wybierze, jednak musi spełniać warunki wskazane w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach.

Należy również zwrócić uwagę, że sam przedsiębiorca w odwołaniu wskazywał, że: „Za rozładunek i rozwieszenie towaru w placówce handlowej odpowiedzialność ponosi agent. Odwołujący się nie ma zatem żadnej możliwości wpływu na prawidłową realizację ustawowego obowiązku uwidaczniania cen w ramach prowadzonego przez agenta przedsiębiorstwa. Zgodnie z zawartą umową każda ze stron ponosi ryzyko gospodarcze, związane z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą we własnym zakresie.” Jednocześnie przedsiębiorca tłumaczy, że „metki są bardzo często odrywane przez klientów sklepów (...).W związku z takimi sytuacjami agenci, prowadzący poszczególne punkty sprzedaży detalicznej dysponują cennikami i wyceniają towary zawsze zgodnie z obowiązującymi cennikami na podstawie kodów. Spółka niestety nie może w żaden sposób wpłynąć na klientów, aby zapobiec odrywaniu metek. Agenci są zobowiązani, aby podejmować najwyższe starania w zakresie zapobieżenia takim zachowaniom klientów.

Odnosząc się do powyższego Prezes UOKiK, podobnie jak organ pierwszej instancji zauważa, że odpowiedzialność wynikająca z popełnienia deliktu administracyjnego ma charakter obiektywny. Okoliczności towarzyszące naruszeniu prawa, takie jak wina czy umyślność nie

mają wpływu na prowadzenie postępowania administracyjnego, tym samym przyczyna powstania nieprawidłowości nie ma wpływu na przypisanie stronie odpowiedzialności.

Organ drugiej instancji podkreśla, że w toku prowadzonego postępowania kontrolnego, strona nie uwidoczniała cen dla 11 skontrolowanych produktów. Nawet jeżeli przyjęta w sklepie praktyka polegałaby na zeskanowaniu kodu i przekazaniu ustnej informacji o cenie, to nie będzie tym samym, co jej uwidocznienie, pokazanie, umożliwienie odczytania. Konsument nie ma obowiązku dowiadywania się u pracowników placówki o cenę produktu lub proszenia o udostępnienie cennika, natomiast obowiązkiem przedsiębiorcy jest uwidocznienie cen w taki sposób, aby konsument bez stania w kolejce do obsługi placówki, czy podejmowania dodatkowych czynności mógł uzyskać informację o cenie danego wyrobu, jeszcze przed podjęciem decyzji o zakupie.

Organ drugiej instancji wskazuje że art. 6 ww. ustawy statuuje odpowiedzialność administracyjną podmiotów, wobec których stwierdzono naruszenie wymagań określonych w art. 4 ww. ustawy. Regulacja ta ma na celu wyeliminowanie nieprawidłowości w informowaniu konsumentów o cenach towarów i usług. Odpowiedzialność wynikająca z ww. przepisu ma charakter obiektywny i powstaje z chwilą popełnienia naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. II OSK 1079/12). Oznacza to, że przesłanką tej odpowiedzialności jest stwierdzenie nieprzestrzegania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Wobec powyższego, organ po stwierdzeniu faktu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ustawy o cenach, może jedynie wydać decyzję administracyjną, na podstawie której nakłada karę pieniężną w przewidzianej w tej ustawie wysokości. Mając więc na uwadze charakter odpowiedzialności administracyjnej, bez znaczenia pozostają przyczyny powstania nieprawidłowości, gdyż karę wymierza się za samo naruszenie prawa. Prezes UOKiK zauważa, że to podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązującego prawa i jego przestrzegania. Należy jednak podkreślić, że podstawą wszczęcia i przeprowadzenia postępowania w przedmiotowej sprawie, a także podstawą nałożenia na stronę administracyjnej kary pieniężnej były ustalenia faktyczne poczynione u przedsiębiorcy w dniu kontroli. Działania naprawcze poczynione przez stronę, tzn. uwidocznienie informacji o cenach, były działaniami następczymi, podjętymi w wyniku ustaleń kontroli, a nie poczynionymi przez nią z własnej inicjatywy. Podkreślenia też wymaga, że cechą charakterystyczną sankcji administracyjnej jest założenie stosowania jej automatycznie wobec podmiotu ponoszącego odpowiedzialność obiektywną za naruszenie ciążących na nim obowiązków, bez względu na winę i przyczyny powstania naruszenia. Obiektywny charakter odpowiedzialności administracyjnej opiera się na zasadzie ryzyka związanego z prowadzoną działalnością gospodarczą (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 8 października 2010 r., sygn. akt II OSK 1079/12). Oznacza to, że wystarczającą przesłanką do przypisania tej odpowiedzialności jest samo stwierdzenie niewykonania przez określony podmiot nałożonych prawem obowiązków. Strona, jako profesjonalny uczestnik obrotu, miała obowiązek znać i przestrzegać przepisów prawa i była ona obowiązana zorganizować swoją działalność w taki sposób, aby nie dopuścić do naruszenia prawa. Ponadto należy zwrócić uwagę, że w przypadku, gdy przedsiębiorca nie zgadzał się ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w toku kontroli, miał prawo wnieść uwagi do protokołu kontroli. Strona nie skorzystała z tego prawa. Tym samym należy uznać, iż udokumentowane ustalenia

kontroli są w pełni wiarygodne i prawidłowo odzwierciedlają stan faktyczny (teza analogiczna w wyroku NSA z dnia 21 czerwca 2016 r., sygn. II OSK 2568/14).

Analiza akt sprawy przeprowadzona przez Prezesa UOKiK wykazała, że Mazowiecki WIIH wydając zaskarżoną decyzję oparł się na kompletnym, rzetelnym i spójnym materiale dowodowym, a przede wszystkim ustaleniach kontroli udokumentowanych w protokole kontroli z 6 czerwca 2023 r. nr DR.8361.88.2023. Z protokołu tego bezwzględnie wynika, że w kontrolowanym punkcie sprzedaży detalicznej w dniu kontroli brak było informacji o cenie dla 11 skontrolowanych produktów, a więc stronie bez wątpienia została udowodniona okoliczność naruszenia prawa. Mając na uwadze powyższe, bezspornie należy uznać, że przedsiębiorca w dniu rozpoczęcia kontroli nie spełnił obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ustawy o cenach, tj. nie uwidoczniał ceny w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen w przypadku 11 ocenianych produktów.

Dokonując analizy wyjaśnień zawartych powyżej w uzasadnieniu niniejszej decyzji, w kontekście naruszenia przepisów postępowania administracyjnego wskazanego w odwołaniu, Prezes UOKiK stwierdza, iż nie widzi podstaw do uznania zarzutu strony dotyczącego naruszenia art. 7, art. 77 § 1 i art. 80 kpa za zasadny.

Ustawa o cenach dokładnie określa kryteria (przesłanki) jakie ma brać pod uwagę organ dokonujący miarkowania kary. Jak wskazuje art. 6 ust. 3 ww. ustawy do przesłanek tych należą:

- stopień naruszenia obowiązków, w tym charakter, waga, skala i czas trwania naruszenia tych obowiązków;
- dotychczasowa działalność przedsiębiorcy, w tym podjęte przez niego działania w celu złagodzenia lub naprawienia szkody poniesionej przez konsumentów, wcześniejsze naruszenia obowiązków przez tego przedsiębiorcę oraz uzyskane przez przedsiębiorcę korzyści majątkowe lub straty w związku z naruszeniem tych obowiązków;
- wielkość obrotów i przychodu przedsiębiorcy;
- sankcje nałożone na przedsiębiorcę za to samo naruszenie w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej w sprawach transgranicznych.

Po analizie materiału dowodowego, Prezes UOKiK stwierdził, że wszystkie z powyższych przesłanek zostały prawidłowo uwzględnione przez Mazowieckiego WIIH przy wymierzaniu kary.

Prezes UOKiK, oceniając charakter i wagę naruszenia obowiązków, zgadza się z organem pierwszej instancji, który wskazał, że w miejscu sprzedaży detalicznej stwierdzono brak uwidocznienia cen 11 artykułów przemysłowych z 250 ocenianych, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o cenach oraz § 3 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen. Powyższy brak uwidocznienia cen w istotny sposób naruszył interes konsumentów, ponieważ zostali oni pozbawieni informacji zagwarantowanych im przepisami ustawy o cenach. Brak uwidocznienia ceny uniemożliwiał konsumentowi jej bezpośrednie poznanie, a tym samym pozbawiał go istotnej informacji, w oparciu o którą podejmuje decyzję o zakupie, a zatem nie można uznać wagi naruszenia prawa za znikomą.

Naruszenie zostało stwierdzone 26 maja 2023 r., natomiast nieprawidłowości zostały usunięte w toku kontroli, jednak Prezes UOKiK podkreśla, że były to działania strony wynikające z ustaleń poczynionych przez inspektorów w toku kontroli.

W przypadku analizy przesłanki dotyczącej dotychczasowej działalności, organ pierwszej instancji wziął pod uwagę, że Mazowiecki WIIH nie stwierdził wcześniejszego naruszenia przez przedsiębiorcę przepisów z zakresu obowiązku informowania o cenach. Strona poinformowała, że nie uzyskała korzyści majątkowych lub strat w związku z naruszeniem obowiązków, o których mowa powyżej. Stwierdzone nieprawidłowości zostały usunięte w toku kontroli.

W kwestii trzeciej przesłanki Mazowiecki WIIH uwzględnił informację finansową przedłożoną przez przedsiębiorcę za rok 2022 r.

Natomiast odnosząc się do ostatniej przesłanki, Mazowiecki WIIH właściwie wskazał, że powyższa przesłanka nie ma zastosowania, ponieważ przeprowadzona kontrola nie jest kontrolą przeprowadzoną w sprawach transgranicznych, tj. działalności gospodarczej o charakterze transgranicznym prowadzonej przez przedsiębiorcę.

Biorąc pod uwagę powyższe oraz fakt że naruszenie dotyczyło 11 skontrolowanych produktów Prezes UOKiK uznał, że wymierzona stronie kara w wysokości 1 500 zł, po uwzględnieniu przesłanek wymiaru kary, jest proporcjonalna do rozmiaru stwierdzonych nieprawidłowości. Ponadto zauważa, że zgodnie z art. 6 ust. 1 ustawy o cenach kara za niedopełnienie obowiązków, o których mowa w art. 4 ustawy wynosi do 20 000 zł.

Organ drugiej instancji wskazuje, że kara pieniężna powinna odpowiadać wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, który w art. 8 dyrektywy 98/6 WE stanowi, że musi być ona skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca (porównaj w tym zakresie wyrok NSA z 23 maja 2012 r., II GSK 684/11, czy wyrok NSA z 19 grudnia 2012, II GSK 1823/11). Skuteczność kary przejawia się w możliwości jej nałożenia i wyegzekwowania. Żeby kara była odstrasżająca, jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, tj. być ostrzeżeniem dla przedsiębiorcy, mającym na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być przy tym proporcjonalna, to jest właściwa do osiągnięcia zakładanego celu, jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary opatrzone odpowiednimi informacjami na temat ich cen oraz cen jednostkowych.

Po przeanalizowaniu niniejszej sprawy, Prezes UOKiK nie znalazł podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 kpa, tj. odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej i poprzestania na pouczeniu. Przepis ten przewiduje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ administracji publicznej mógł odstąpić od nałożenia kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez stronę. Faktem jest, że w niniejszej sprawie strona usunęła stwierdzone nieprawidłowości. Jednakże co istotne, w trakcie kontroli ustalono, iż konsumenci byli pozbawieni należytej informacji o cenach dla 11 poddanych ocenie wyrobów, stąd też wagi naruszenia prawa nie można było uznać za znikomą. Dodatkowo Prezes UOKiK wyjaśnia, że podmioty działające na rynku są zobowiązane do znajomości obowiązujących przepisów prawa i jego respektowania. To na przedsiębiorcy spoczywa m. in. obowiązek dopilnowania, by przy oferowaniu do sprzedaży produktów lub usług konsument za każdym razem otrzymywał wyczerpującą, konkretną, rzetelną informację o cenach. Podkreślić należy, iż okoliczność ta całkowicie

zależy od przedsiębiorcy. Nadrzędnym celem ustawy o cenach, jak już wskazano wcześniej, jest bowiem ochrona interesów konsumentów oraz prawidłowa konkurencja między przedsiębiorstwami. Rzetelna, niebudząca zastrzeżeń informacja o cenie nabywanego towaru jest bardzo istotna i służy właściwemu poinformowaniu o niej nabywcy, a także stwarza identyczne warunki dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Podkreślić należy, iż cena towaru należy do istotnych elementów wpływających bezpośrednio na podjęcie decyzji związanych z zakupem towarów. Należy w tym miejscu również dodać, że strona została poinformowana o zbliżającej się kontroli i jej zakresie, w Zawiadomieniu o zamiarze wszczęcia kontroli zawierającym przedmiotowy zakres kontroli określony m.in. jako: kontrola prawidłowości uwidaczniania cen (doręczonym 27 kwietnia 2023 r.). Kontrola rozpoczęła się po 29 dniach, a więc przedsiębiorca miał wystarczająco dużo czasu, aby się do niej przygotować i uzupełnić brakujące informacje o cenach oferowanych do sprzedaży wyrobów oraz pilnować, aby te ceny były właściwie uwidocznione, jednak - jak dowodzą wyniki kontroli - nie podjął działań, mających na celu wyeliminowanie ewentualnych uchybień jeszcze przed kontrolą. Tym samym przesłanka pierwsza nie została spełniona.

Organ drugiej instancji uznaje za spełnioną przesłankę dotyczącą zaprzestania naruszenia prawa - strona uzupełniła brakujące informacje o cenach, nastąpiło to jednak dopiero w wyniku kontroli. Należy jednak wskazać, że znikoma waga naruszenia oraz zaprzestanie naruszenia prawa muszą być spełnione łącznie, co w niniejszym przypadku nie miało miejsca. W związku z powyższym organ drugiej instancji stwierdza, iż nie ma podstaw do zastosowania art. 189f § 1 pkt 1 kpa i do odstąpienia od wymierzenia kary.

Nie została spełniona również przesłanka z pkt 2 art. 189f § 1 kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna. Nadto należy podkreślić, że naruszenia z ustawy o informowaniu o cenach kwalifikowane są jako czyny o charakterze deliktu administracyjnego, który zagrożone są karą pieniężną określoną w art. 6 ustawy o cenach. Postępowania w tym zakresie mogą być prowadzone wyłącznie przez organy Inspekcji Handlowej, zaś z uwagi na właściwość terytorialną, w stosunku do strony mogły być one prowadzone przez Mazowieckiego WIIH. Inny organ nie mógł na terenie podlegającym kognicji Mazowieckiego WIIH nałożyć kary pieniężnej za to samo naruszenie, co oznacza, że przepisy art. 189f § 1 pkt 2 kpa nie mają zastosowania w niniejszej sprawie.

Po przeanalizowaniu akt sprawy organ odwoławczy stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189f § 2 kpa, tj. zastosowanie art. 189f § 2 kpa nie spełnieni celów, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna określona w art. 6 ust. 1 ustawy o cenach. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ustawy o cenach, bowiem nie uwidoczniała cen dla 11 skontrolowanych produktów. Literalna wykładnia w/w przepisu jednoznacznie wskazuje, iż warunkiem zastosowania odstąpienia od wymierzenia kary jest usunięcie naruszenia prawa, przy czym termin ten należy interpretować ściśle, a więc bez rozszerzenia jego znaczenia na przypadki „zaprzestania

naruszania prawa”, tych bowiem dotyczy regulacja art. 189f § 1 kpa (por. Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz. Red. prof. dr hab. Marek Wierzbowski, red. prof. dr hab. Aleksandra Wiktorowska. Rok 2021: „Z uwagi na odmienne brzmienie tych sformułowań na gruncie komentowanego artykułu, należy uznać, że "usunięcie naruszenia prawa" nie jest tożsame z "zaprzestaniem naruszenia". Tym samym, aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszanie przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia (z oczywistych przyczyn nie jest możliwe wyeliminowanie samego naruszenia, a więc zdarzenia z przeszłości, które już zaistniało”). Charakter naruszeń, jakich dopuściła się strona, wyklucza możliwość usunięcia skutków naruszenia prawa (por. uzasadnienie wyroku WSA w Warszawie z dnia 25 lipca 2019 r. Sygn. akt VI SA/Wa 991/19: „Warunkiem odstąpienia od nałożenia administracyjnej kary pieniężnej jest także przywrócenie stanu zgodnego z prawem, naruszonego przez zachowanie stanowiące podstawę odpowiedzialności administracyjnej. Jak słusznie podkreślił organ usunięcie naruszenia prawa nie jest tożsame z zaprzestaniem naruszania. Aby usunąć naruszenie prawa nie wystarczy przerwać naruszania przepisów prawa, lecz należy usunąć skutki naruszenia.”). Ponieważ ceny muszą być uwidocznione przez przedsiębiorcę w momencie rozpoczęcia oferowania danego produktu lub usługi, tak aby konsument na tej podstawie mógł podjąć decyzję o zakupie (tj. uwidocznienie cen ma charakter obowiązku przedumownego) zatem w przedmiotowej sprawie brak jest możliwości zastosowania art. 189f § 2 i 3 kpa.

Prezes UOKiK wskazując na argumenty i wyjaśnienia zawarte w niniejszej decyzji, stwierdza, że brak jest podstaw do uznania wniosku strony o uchylenie przez organ drugiej instancji zaskarżonej decyzji i umorzenie postępowania Mazowieckiego WIIH. Mazowiecki WIIH wydał decyzję zgodną z obowiązującym stanem prawnym, a wysokość kary pieniężnej ustalona na poziomie 1 500 zł przy maksymalnej wysokości 20 000 zł jest, w ocenie organu drugiej instancji, kwotą optymalną. Wymiar kary bierze pod uwagę fakt naruszenia praw i interesów konsumentów, którzy zostali pozbawieni informacji o cenie oferowanych wyrobów.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje zaskarżoną decyzję w mocy. Należy przy tym podkreślić, że utrzymanie w mocy zaskarżonej decyzji jest konsekwencją dokonania przez organ drugiej instancji oceny, że decyzja organu pierwszej instancji była prawidłowa i co do istoty sprawy identyczna, jak decyzja podjęta przez organ drugiej instancji.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Warszawie w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie:

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.

2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym od strony skarżącej pobierana jest opłata, tzw. wpis stosunkowy, zależny od wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - 1) do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - 2) ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - 3) ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - 4) ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienia adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2023 r. poz. 2383).

Podstawa prawna pouczenia:

Art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1, art. 230, art. 243 § 1, art. 244 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2023 r. poz. 259, ze zm.); § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie wysokości oraz szczegółowych zasad pobierania wpisu w postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2021 r. poz. 535); art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2023 r. poz. 168).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Joanna Jankowska-Kuć
Dyrektor
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/

Otrzymuje:

- 1) [xx]
- 2) Mazowiecki Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej
- 3) a/a